

GEDENKBOEK

VAN HET

Gouden Bruiloftsfeest

van den Heer

HENDRIK VEEN

EN MEJUFVROUW

TRIJNTJE TEN CATE,

geviert te Sneek, den 22 April 1838.

GEDENKBOEK

GEDENKBOEK.

L. J. Teunis

TUINEN

1883

GEDENKBOEK

VAN HET

Gouden Bruiloftsfeest

VAN DEN HEER

HENDRIK VEEN

EN MEJUFVROUW

TRIJNTJE TEN CATE,

geviert te Sneek, den 22

April 1838.

TE HEERENVEEN, BIJ

HESSEL.

1841.

E. Veer

*L. J. Veer
15/6 26*

V O O R R E D E .

— 123 —

Het deed mij een innig genoegen , dat de beschrijving der Gouden Bruiloft , waarvan ik u negen brieven in handschrift aanbieden mogt , in het algemeen uwe goedkeuring wegdroeg , beminde Bloedverwanten en Vrienden ! Gaarne vereenigde ik mij daarom met den wensch , dat men die beschrijving in druk zou laten brengen ; en ik meende aan dit plan des te geruster myne toestemming te mogen geven , voor zoo verre daarmede de voorwaarde verbonden werd , dat men mijn geschrift , als een bloot familiestuk , hetwelk voor den boekhandel geenszins bestemd werd , zou blijven beschouwen . Te diep ben ik van de gebreken , waardoor hetzelfde gekenmerkt wordt , doordrongen , dan dat ik niet innig zou gevoelen , de toegevendheid mijner lezers van noode te hebben ; en op die toegevendheid meen ik bij u , geliefde Betrekkingen ! te mogen rekenen . — Ook is de behandelde stof van zoodanigen aard , dat zij alléén of althans hoofdzakelijk voor ons van waarde kan worden geacht .

Deze bedenkingen namen echter niet weg, dat ik gaarne aan mijnen arbeid, vóór het ter perse leggen, op nieuw de hand sloeg, ten einde denzelven, zooveel mij mogelijk zou zijn, te verbeteren en vollediger te maken. In hoeverre mij zulks gelukt is, staat niet aan mij te beslissen. Bij eene vergelijking met de bovengenoemde brieven zal de veranderde vorm, dien ik gekozen heb, inzonderheid in het oog vallen. De behandeling van een onderwerp, als het onderhavige, vordert ongetwijfeld, dat men door levendigheid van voorstelling en gepaste afwisseling de aandacht te boeijen zoeker. Ter bereiking van dit doel, waarvoor mij vroeger eene briefsgewijze inkleeding het geschikst scheen, kwam mij bij nadere overweging de vorm van zamenspraken gepaster voor. Omtrent de namen der sprekers heb ik lang in twijfel gestaan. De keuze, die eindelijk door mij gedaan is, meen ik door andere voorbeelden te kunnen wettigen. Ik heb mij een drietal vrienden van gevestigden leeftijd voorgesteld, die, bij wekelyksche zamenkomsten, hunne vroegere wetenschappelijke verkeer, als academie-burgers, in de stad hunner inwoning voortzetten. Den hoofdpersoon, CHERON, heb ik in het karakter van den dankbaar verheugden, — CRITO, in dat van den bescheiden beoordeelaar, getracht te laten optreden. In DAMON, hoop ik, zal men het beeld der teederhartige vriendschap herkennen.

*Wat overigens den inhoud dezer zamenspra-
 ken betreft, ik vlei mij met het denkbeeld, dat
 dezelve aan belangrijkheid gewonnen heeft. De
 eerste afdeeling behelst alleenlijk hetgeen de ei-
 genlijke feestviering is voorafgegaan, en kan al-
 zoo gerekend worden, de inleiding te bevatten
 tot het verhaal zelf. In den eersten opslag dacht
 mij niet onraadzaam, daarin eene opgave te doen
 van al de leden der Familie, met vermelding
 van derzelve namen, woonplaatsen, etc. Bij
 nader inzien begreep ik echter, dat eene dus-
 danige opgave voor den lezer vervelend, en daar
 ter plaatse ongepast zou zijn. Liever heb ik
 dus bij het geschrift een paar tabellen gevoegd,
 die, naar ik vertrouw, van een en ander ge-
 noegzaam opheldering zullen geven. De laatste
 zamenspraak geloofde ik door den naam van Aan-
 hangsel te moeten onderscheiden, nadien zij met
 het bedoelde feest niets dadelijks gemeens heeft
 en hoofdzakelijk een verhaal van den oorsprong en
 de geschiedenis onzer Familie behelst. Het kwam
 mij niet ongeschikt voor, den tijd, waarin dezelve
 wordt voorgesteld gehouden te zijn, te bepalen op
 den avond na dien heugelijken dag, waarop gij,
 Oudste mijner broederen! van uwe vijf en twintig
 jarige huwelijks-vereeniging gedachtenis hebt mo-
 gen vieren. — Dat ik voor het overige, zooveel ik
 kon, alles, wat de gedenkwaardige Gouden Brui-
 loft betreft, getracht heb te vermelden, daarvan ben
 ik mij zelven bewust. Voor de mededeelingen en*

teregtwijzingen, die ik daarbij van dezen en genen ontvangen heb, betuig ik bij dezen mijnen opregten dank. Of ik evenwel niet hier en daar bijzonderheden, die opmerking verdienden, stilzwijgend ben voorbij gegaan, andere met te weinig oplettendheid behandeld heb — is eene vraag, die niet wel anders dan toestemmend beantwoord zal kunnen worden. Eerst na den afloop der feestelijke plegtigheid bekend geworden met den wensch der Familie, om eenige beschrijving van het voorgevallene te bezitten, was ik er niet op bedacht, door de noodige aantekeningen, op het tooneel der gebeurtenis en onder de bedrĳven zelve, mijn geheugen te gemoet te komen. En het is daarom te meer, dat ik op de toegevende beoordeeling mijner lezers eenige aanspraak meen te mogen maken.

Ontvangt dan, hoogbejaarde en hartelijk beminde Ouders! geliefde Naastbestuanden en Vrienden! dit Gedenkboek der Gouden Bruiloftsviering met welwillendheid, en tevens met die belangstelling, welke het gevierde feest, ook bij de herdenking, verdient. Hoe meer ik dat feest in mijn geheugen terugriep, hoe meer ik de bijzondere voorregten overwoog, waarin wij als deelgenooten van hetzelfde ons mogten verblijden, des te meer ontstond in mij het verlangen, om geene bloote beschrijving, maar, indien mogelijk, een waardig Gedenkboek van de heugelijke gebeurtenis daar te stellen. Moge de lezing, van

hetgeen ik u welmeenend aanbied, eenigzins strekken, om ons in de ondervindingen onzes levens de hand van eenen afwijzen en liefderijken Albestuurder meer en meer te doen opmerken! Moge aldus ook dit geschrift eene kleine bijdrage zijn tot aankweeking van dien Godsdienstigen zin, waardoor wij onze vreugde in iets hoogers dan in bloot wereldlijk vermaak gaan zoeken, en die de beste waarborg is voor de welvaart van geslachten in het bijzonder, zoowel als voor het geluk van geheele natiën! Dat deze ontboezeming door u aangemerkt worde, als de taal van hartelijke belangstelling in uw wezenlijk heil en dat van onze nakomelingschap, is mijn opregte wensch.

DE SCHRIJVER.

den
8 October 1841.

EERSTE ZAMENSpraak.

DAMON.

Wel, mijn goede vriend CHERON! hoe gaat het: durft gij u nog bij het tegenwoordig ruwe voorjaarsweder uit huis begeven? Waarlijk, men zou er tegen aanzien, dat men den warmen winterhaard verlaten moet.

CHERON.

Nu, zoo zullen er velen met u onder staan DAMON! Het spreekwoord zegt: April geeft, wat hij wil: maar hij schijnt thans bijzonder slecht gehumeurd te zijn, want het is een wêêr, dat een boer er zijn' hond nauwelijks zal uitjagen. Het is nu reeds den 20^e en we hebben bijna nog alle dagen storm en regenvlagen, dikwerf wreede hagelbuijen gehad. Daar de lucht zich heden wat helderder vertoont, wilde ik eens eene namiddagwandeling langs onze Sneeker wallen doen. Ga mede, indien gij lust hebt; dan kunnen wij eens wat met elkander keuvelen.

DAMON.

Gaarne! onder vriendschappelijk gesprek zullen wij van het weder zooveel hinder niet hebben. 't Is gelukkig, dat we geenen reistogt behoeven te doen: men zou er tegen aan huiveren.

CHERON.

Daarvan weet mijn broeder, de dominé, te spreken. Begrijp eens, DAMON! Laatstleden Dingsdag begaf hij zich met zijne vrouw en drie kinderen, waavan het jongste slechts drie maanden is, omstreeks negen uren des morgens op reis. Nadien onze Vriescbe klei-wegen volstrekt onbruikbaar zijn, had hij een vaartuig gehuurd, dat hem, naar hij hoopte, spoedig met de zijnen zou overvoeren. Van zijne woonplaats te Bovenknijpe tot aan het Heerenveen ging alles goed. Doch nu ontdekte men, hoe het met de weersgesteldheid was. Met moeite bragt men het, tot aan de Heerenzyl bij Terhorne. Gelukkig nog, dat de daar wonende landman gastvrij de familie onder dak nam. Zij bragt er den nacht door en kwam hier eerst des anderendaags omstreeks den middag aan. Een uur na hare aankomst arriveerden de Haarlemsche vrienden, die des voorgaanden avonds van Amsterdam waren afgevaaren.

DAMON.

Nu, dat was waarlijk een' reis, die in het geheu-

gen zal blijven; 't is te wenschen dat ze maar geen nadeeligen invloed op de gezondheid van uwen broeder en de zijnen hebbe. Doch gij hebt me hierbij aan het feest indachtig gemaakt, dat uwe hoogbejaarde ouders als vijftigjarige echtelingen over drie dagen in den schoot hunner familie hopen te viëren. Reeds het vooruitzicht daarvan moet u gewis bijzonder streelen. En welk een genoegen, nu dezen dan genen uwer naastbestaanden het welkom! te mogen toeroepen, allengskens meer den kring van vrienden en bloedverwanten te zien uitbreiden, in spijt van het ruwe jaarsaizoen allen met belangstelling te zien opkomen, om aan het beminde ouderpaar hunne hulde te brengen! Waarlijk, gij beleeft zeker genoegelijke dagen en ik zou u bijna de vreugde kunnen benijden, die u tegenlaght.

CHERON.

Wel nu amice! ik behoef u niet te zeggen, dat ik de ophanden zijnde feestviering met blij verlangen te gemoet zie. Ook laat het zich, naar de maatregelen van voorzorg te oordeelen, wel verwachten, dat er nog al zoo wat te doen zal komen. Ieder is er op bedacht, om het zijne tot eene gewenschte gedachtenisviering van de heugelijke gebeurtenis bij te dragen. Hier is men voor zich zelve heimelijk werkzaam, daar sluit men zich aan anderen aan, ten einde met vercenden ijver des te

beter het groote doel te bereiken. Men breekt zich bijna het hoofd met versen-maken. Men loopt en draaft om de noodige decoratien, costumes en wat niet al meer bijeen te brengen. Sedert eenige dagen oefent een gezelschap van jongelieden zich vlijtig in de zangkunst en, ofschoon het zijne begaafdheden op afgezonderde plaatsen hooren laat; want het neemt de wijk op zolders, vlieringen en ik weet niet waar al; zoo heb ik toch genoeg vernomen, om mij van die oefeningen een' gunstige uitkomst te beloven. Indedaad, ik stem 't u toe, het zijn feestdagen, die ik thans reeds doorbreng. Naauwelijks zet ik een' voet buiten de deur of ik ontmoet eenen broeder, zuster, neef of nicht en op elks gelaat is vrolijke belangstelling te lezen. Begeef ik me naar het huis mijner ouders of dat van een ander lid der familie, ik vind er een meer of minder talrijk gezelschap; of, tref ik tot mijne bevreemding niemand van de vrienden, weldra wordt mijne komst door die van anderen gevolgd, en de plaats, die kort te voren nog een' plaats van rust scheen te zijn, wordt niet zelden, ik zou bijkans zeggen door een' tooverslag, als in een' bruiloftszaal herschapen. Dan zweeft op aller tong de lof van 't aanstaand huwelijksfeest; vrolijk deelt men elkander zijne verwachtingen mede, men verheugt zich in elkanders bijzijn en dankbaar erkent men, dat men reeds bij voorraad veel stof tot vreugde ontvangt.

DAMON.

Voorzeker CHERON! ik besef dit levendig met u.

Gij moogt u in het genot van voorregten verblijden, wier verwezenlijking men zich naauwelijks als mogelijk zou durven denken. In eene zoo uitgebreide familie-vereening, gelijk de tegenwoordige, zult gij u welligt nimmer weder kunnen verblijden. Uwe eerwaardige ouders ziet gij vrolijk en gezond in uw midden. Hoe ligt kon deze of gene ongesteldheid den hoogbejaarden vader of de zwakke moeder getroffen en u het uitzigt op het vrolijk feest benomen hebben.

CHERON.

En dit niet alleen DAMON! Maar mag het ook niet als een' zeldzaamheid vermeld worden, dat tevens al de overige leden van den zoo grooten familie-kring in den besten staat van gezondheid verkeerden? In onderscheiden andere opzigten mogen wij met regt van zegen spreken. Gij weet, we zijn met ons achten van kinderen, vijf zonen en drie dochteren. Onze ouders zien allen tot volwassen leeftijd gekomen en, den eenen meer, den anderen minder, in eenen stand geplaatst, waarin zij der maatschappij, ten minste niet ten oneere, verstrekken. Zes der onzen zijn gehuwd en ik mag met vertrouwen en onder dankend opzien tot God zeggen, gelukkig gehuwd; alle zien hun huwelijk met kinderen gezegend; die kinderen maken te zamen het niet gering getal van vier en dertig uit, allen tot dus ver, en God geve bij voortdoring!

hunnen ouderen tot vreugde en geluk verstrekkende. Van deze kleinkinderen zijn er twee getrouwd.—

DAMON.

Ik herinner het mij uit ons onlangs gehouden gesprek, waarbij ge me tevens zeidet, dat de eerste dezer gehuwden alrede in het bezit van een kind is, 't welk dus het eenig achterkleinkind uwer ouders is. Hetzelve zal zeker toch ook met zijne ouders op het feest verschijnen?

CHERON.

Van harte zouden wij het wenschen, maar de afstand hunner woonplaats en het bezwaarlijke der reis zijn oorzaak, dat aan dezen wensch niet voldaan zal worden. Buiten hen ontbreekt nog eene behuwd-zuster, welker omstandigheden niet toelaten, dat zij haren man en kinderen vergezelde, te minder, dewijl de ruwheid van het weder eenen vermoeijenden zeetogt vooruit deed zien. Het doet ons leed, dat er alzoo afwezend zijn, die anders bij den feestelijken kring tegenwoordig behoorden te wezen. Doch wanneer wij bedenken, dat van zulk eene uitgebreide familie zoo weinigen verhinderd worden, om herwaards te komen, dan worden we te meer tot dankbare vreugde gestemd en zien met verhoogd gevoel den naderenden feestdag te gemoet.

7
DAMON.

Ons onderhoud heeft ook mijne belangstelling in dien feestdag niet weinig vermeerderd: het spijt me, dat onze vriend CRITO er niet bij tegenwoordig is geweest. Waarlijk, gij zoudt niet alleen mij, maar ook hem zeer verpligten, zoo gij ons, na den afloop der feestviering, een getrouw verhaal van alles wildet mededeelen.

CHERON.

Onze vriendschap DAMON! billijkt allezins uw voorstel en zal het mij tot eene aangename taak maken, er, zoo goed mogelijk, aan te voldoen. Is het u wèl, dan willen we een gedeelte van onze wekelijksche avond-bijeenkomsten daartoe afzonderen. Om mijn geheugen niet te veel op de proef te stellen, zullen we maar dadelijk aanstaanden maandag eenen aanvang maken.

TWEEDE ZAMENSpraak.

CRITO.

Nu, men behoeft het onzen CHERON niet te vragen, of hij wat genoeg en op de gouden bruiloft heeft gehad; in al zijne gelaatstrekken staat het duidelijk genoeg te lezen.

CHERON.

Ik wil het gaarne gelooven, vriendlief! Indedaad, ik ben nog geheel vol van den aangenamen indruk, dien het gevierde feest op mij gemaakt heeft. Nu, 't is ook in dien regt vrolijken, gullen, ik mag zeggen, in dien christelijken geest gevierd, dat zeker ieder der deelgenooten hoogst tevreden huiswaards is gekeerd.

DAMON.

Daaraan valt vast niet te twijfelen. Ik heb althans van daag reeds onderscheidene hunner gesproken en allen weidden uit in lof over den gunstigen afloop der feestelijke plegtigheid.

CRITO.

Maar zeg eens CHERON! wat is de reden, dat die plegtigheid eigenlijk gisteren, en niet bepaaldelijk op dezen dag, gevierd is geworden? Gij hebt mij gezegd, dat uwe ouders den 23 April 1788 te dezer stede in den echt zijn verbonden en de vijftigste verjaring daarvan viel dus heden in.

CHERON.

Uwe bedenking komt mij geenszins onverwacht CRITO! Gij zult echter, vertrouw ik, daaraan minder gewigt hechten, wanneer ge bedenkt, dat de betrekking van sommigen onzer het voor hen, wegens den op morgen invallenden weekmarkt, onraadzaam zou gemaakt hebben, eenig belangrijk aandeel aan de feestelijke zamenkomst te nemen, indien men dezelve op den avond van dezen dag bepaald had. Bovendien bragt de wensch, om zoo veel mogelijk den feestdag tot eenen godsdienstigen feestdag te verheffen, er niet weinig toe bij, dat men den aanvang der plegtigheid op den Zondag stelde, die zoo nabij den dag der verloving inviel en als 't ware scheen door een' heiligen vredeband daarmede verbonden te willen worden.

DAMON.

En hoe schoon begon niet die dag! Toen ik de

fraaije weersgesteldheid opmerkte , waarmede ze aanging en die dubbel verkwikkelyk was wegens de guurheid van de voorgaande dagen , toen meende ik een' vriendelijke voorbode te zien van de vreugde , die gij hooptet te smaken.

CHERON.

Ja DAMON ! ook mij trof diezelfde opmerking en zij verhoogde in het binnenst mijns harten de stem , die mij naar Gods bedehuis riep , ten einde Hem , den Heer , in het midden der broederen voor zijnen zegen te loven.

DAMON.

Dubbel aangenaam moet het u daarbij geweest zijn , uwen broeder bij deze gelegenheid den kansel te zien betreden.

CRITO.

Tot mijn leedwezen zag ik mij verhinderd , onder Zijn Eerw. gehoor te zijn. Zoo als ik vernomen heb , had de leerrede tot tekst : 1 Thess. 5 , v. 18 : » *dankt God in alles , want dat is de wille Gods in Christus Jezus over u.* » Mij dunkt , een' regt geschikte stof. Maar de leeraar moet bij de behandeling er van nog al moeite gehad hebben , om niet tot zoogenaamde particularia

te vervallen en minder voor de gemeente, als wel voor zich zelve en zijne feestgenooten te prediken.

CHERON.

Dat zijne rede wel het meest in onze harten weerklank vond en niet zelden door ons op de bijzondere gelegenheid werd toegepast, spreekt van zelf.

DAMON.

Zulks laat zich gemakkelijk verklaren. Nogthans als ik op mijn gevoel mag afgaan, dan moet de preek in 't algemeen niet zonder stichting zijn gebleven. Slechts in de verte en van ter zijde roerde zij het punt der feestviering aan. De groote waarheid, die op den voorgrond werd geplaatst, *des christens verpligting tot bestendige dankbaarheid aan God*, betrof ons allen en werd ook in de ontwikkeling goed, mijns inziens, op de gemeente toegepast. — In de inleiding werden we herinnerd aan de vele weldaden, waarvoor wij Gode dank zijn verschuldigd. Inzonderheid was het de belijder des Evangeliums, die tot gedurige erkenning van Gods goedheid werd opgeroepen. Nu zocht de leeraar de gronden te ontwikkelen, waarop hij meende dat de verpligting voor den christen tot zulk eene erkenning berustte. In de eerste plaats wees hij op de zending en overgave van Jezus Christus als eene weldaad, die geschikt was, om het

gemoed met de dankbaarste gewaarwordingen te vervullen. Daarop herinnerde hij ons aan den geest van het Evangelie, dat wij belijden, eenen geest van kinderlijke liefde, dien we ons eigen moeten maken en dien we ons niet eigen kunnen maken, zonder tot bestendigen dank omtrent God te worden opgewekt. Dit een en ander drong hij eindelijk wat nader aan door te doen opmerken, dat ook de leer van Jezus een blijvend gevoel van erkentelijkheid, jegens den Allerhoogsten uitdrukkelijk aanbeveelt. Het tweede hoofd-deel der leerrede had bepaaldelijk ten doel, om aan te toonen, waarin die regte christelijke dankbaarheid bestaat; dat zij namelijk te zoeken is in eene doorgaande dankbare gemoedsstemming, dat zij aan eene openlijke erkenning van ontvangen weldaden niet zelden herkend kan worden, dat zij zich vooral door daden van geloof en liefde moet openbaren. In eene toespraak werden wij kortelijk ten slotte nog opmerkzaam gemaakt op de heilrijke gevolgen, die we ons van zulk een bestendig dankbetoon beloven mogen. — Zie hier *Carro!* een' korte schets van de preek, die ik mij zeer goed verbeelden kan, dat vooral onzen vriend en zijne familie tot dankbaar gevoel zal hebben opgewekt.

CHERON.

Dat gevoel stond althans zoo duidelijk te lezen op het gelaat mijner ouders, die vruchteloos naar

woorden zochten om hunne gewaarwordingen uit te drukken. Dat gevoel openbaarde zich ook zoo luid in die familie-bijeenkomst, welke er na de godsdienstoefening ten huize van mijnen schoonbroeder Haga gehouden werd. Ja, ik durf zeggen het werd versterkt, verhoogd, veredeld, naarmate het uur naderde, waarop de eigenlijke feestviering een begin zou nemen. Met ongeduld verbeidden wij dat uur. Daar sloeg eindelijk de klok zeven en nu begaven wij, kinderen en behuwdkinderen, met het geliefde ouderpaar aan het hoofd, ons in plegtigen optogt uit het huis van mijnen oudsten broeder naar de Concert zaal.

CRITO.

Ik was van dien optogt getuige. In ernst, het was een treffend schouwspel, dat niet alleen op mij, maar zoo als ik duidelijk meende te bespeuren, ook op alle aanwezenden eenen gevoeligen indruk maakte.

CHERON.

Gij kunt dus denken mijne vrienden! wat er daarbij in het hart van ons moest omgaan.. Altijd zal ik mij dien stond met aandoening herinneren. En hoe zal ik u de gewaarwordingen beschrijven, die mij bestormden, toen wij de zaal binnen traden? Gij zult mij toestemmen; dat men

wel geen geschikter lokaal had kunnen uitdenken , waar men de feestvierende schare kon ontvangen. Het was met smaak versierd , zonder ijdel praalvertoon. Langs de wanden hing een' schoone draperie , met gouden Sterren als 't ware doorzaaid. Een vergulden V , met een' laurierkrans omvlochten , prijkte aan het bovendinde der zaal. De geheele versiering was van zoodanigen aard , dat , indien al 't oog niet geboeid werd door schitterende proeven van aardsehen rijkdom , het hart zich des te meer aangedaan gevoelde door het eenvoudig schoon , dat zich aan ons voordeed. Doch inzonderheid trof ons de wijze , waarop de feestvierende Echtelingen verwelkomd werden , zoodra zij de feestzaal binnentraden. Gij hadt er bij tegenwoordig moeten zijn : zoo iets , als men bij dergelijke ontmoetingen gevoelt , laat zich door geene woorden uitdrukken. Indedaad , de ontvangst was zoo wezenlijk schoon , zoo ongekunsteld , zoo innig roerend , dat ze onuitwischbaar in mijn geheugen ligt. — Verbeeldt u , een gezelschap van meer dan dertig personen , van verschillende kunne en jaren , allen in feestelijken tooi , naar volgorde , in dubbelen rij geschaard bij den ingang der zaal. Zoodra zijn niet de vijftigjarige Echtelingen de deur binnentreden , of zij hooren zich door de verzamelde schare begroet met het volgend welkomst-lied op de wijze van Gott save the king :

Juich thans vereend van zin

O Kroost! vol oudermin

Verheugd van zin.
 Gedurend' vijftig jaar
 Waart gij, gelukkig paar.
 Verbonden met elkaar
 Door liefde en min.

Uw lot is onze vreugd,
 Het maakt ons hart verheugd,
 Zoo groot een heil!
 Zend op dit dierbaar paar
 Uw zegen menig jaar,
 Dat gij z' in 't leven spaar,
 O God van heil!

DAMON.

Welk een genoegen voor uwe ouders, zoo hartelijk begroet, door kinderlijke liefde en dank zoo oprecht gehuldigd te worden! Zij moeten op dat oogenblik een geluk hebben ondervonden, zoo rein, zoo zalig als maar zelden op deze aarde genoten wordt.

CHERON.

Ja DAMON! sprakeloos, onder tranen van de innigste aandoening ontvingen ze de hulde, die hun werd toegebracht. Inzonderheid werd het vrouwelijk gevoel der teedere moeder —

CRITO.

Maar men had haar toch zeker, voorzigtigheids-

halve, op eene verwelkoming van dien aard eenigermate voorbereid?

CHERON.

Dat had men *Crito!* doch in weerwil daarvan trof haar de schok te diep. Het gezang, het hartelijk welkom, de aanschouwing van zoo groot een getal van geliefde betrekkingen, waaronder eene schare van kinderen, die, nog te jong om het plegtige van dien stond te kunnen beseffen, echter stil, eerbiedig, met den glimlach van de innigste tevredenheid op het onschuldig gelaat, daar stonden, hand aan hand gestrengeld — dit alles was der gevoelige moeder een te aandoenlijk tooneel. Door hare gewaarwordingen overmeesterd, zeeg zij bewusteloos in de armen harer beide oudste dochters. — Algemeene stilte verving nu op eens het vrolijk feestgejuich: maar die stilte was eerbiedwaardig, treffend; zij was de tolk dier kinderlijke liefde, die men het ouderpaar zoo gaarne bewees. Met aandoening vooral merkte ik op, hoe de lieve kleinen onderling schenen te wedijveren, om door rustige bedaardheid tot herstelling der beminde grootmoeder mede te werken. Stelt u hen voor, rondom de tafels geschaard, aan welke men hen had doen plaats nemen en waar de kinderlijke begeerte naar 't geen den smaak kan streelen rijke gelegenheid tot voldoening vond. Zoudt gij niet verwachten, dat er woeling en gedruisch in hun midden

bestond? En toch, gij moest het gezien hebben, bedaard zaten zij daar neder; een zacht gefluister mogt nu en dan over hunne lippen komen, de kreet van luidruchtige vrolijkheid werd door niemand hunner aangeheven, of, dreigde zij zich soms te doen hooren, een enkele wenk was genoeg ter bewaring van de noodige rust.

DAMON.

Hoe ging het ondertusschen met de ongesteldheid, die uwe moeder getroffen had?

CHERON.

Hevig worstelde zij een tijdlang tegen den aanval van het geschokte zenuwgestel, en wij verkeerden ruim een half uur in vrees, dat het feest geen voortgang zou kunnen hebben. Tot onze groote blijdschap begon zich echter, spoediger nog dan wij het hadden durven verwachten, hoop op herstel te vertoonen: men meende althans eenen aanvang te kunnen maken met die voorstellingen, waarmede men het eigenlijk feesttooneel wilde openen en ik houd mij verzekerd, dat de verscheidenheid dier voorstellingen, het verrassende en regt comische, dat daarin doorstraalde, tot de volkomene herstelling mijner moeder niet weinig hebbe bijgedragen. Bij onze volgende zamenkomst wil

ik u met de bijzonderheden van dit gedeelte der feestviering nader bekend maken.

CRITO.

We hebben er zoo iets van gehoord CHERON! en zijn regt verlangend, dienaangaande meer nauwkeurig te worden ingelicht.

DERDE ZAMENSpraak.

CHERON.

Ik heb waarlijk reden, om te vreezen, dat het verhaal, hetwelk ik u dezen avond wilde doen, voor u het bekoorlijke der nieuwheid zal missen, althans naar uwe vragen te oordeelen, zijt gij nog al redelijk wel van het onderwerp ingelicht.

DAMON.

Gij vergist u mijn waarde vriend! We willen niet ontveinzen, dat ons een en ander verhaald is omtrent een stuk, voorstellende een reisgezelschap; doch we hebben er slechts een oppervlakkig denkbeeld van.

CRITO.

Wat wij weten, doet bovendien ook niets ter zake CHERON! We houden ons aan de gedane belofte, dat gij ons een getrouw verslag van al het voorgevallene zoudt meedeelen.

Denkt gij er zóó over amici! dan is 't mij wel en ik zal geene verdere tegenbedenkingen in het midden brengen. — Verbeeldt u dan een' vereeniging van onderscheidene personen, die voorgesteld worden zich op reis te bevinden en alreede eenen langen en vermoeijenden togt te hebben afgelegd. Met eenen grijsaard en zijne hoogbejaarde gade aan het hoofd treden zij de zaal binnen. Zij schijnen op eene rustplaats wat vertoeft te hebben en, nu hunne reize met frisschen moed vervorderende, heffen zij dezen koorzang aan:

Komt, de togt op nieuw begonnen,
Voortgezet met blijden zang!
't Hart van ijd'le zorg ontslagen!
Warsch van morren, warsch van klagen!
Zoo valt 't reizen nimmer bang.

't Lied weer juichend aangeheven!
Togtgenooten, zingen wij!
D' echo moog' langs bosch en velden
Onzen jubelzang vermelden;
Dat onz' reistogt vrolijk zij!

Bij het einde van dit koorlied tot in 't midden van de zaal gekomen zijnde, houden zij stil en een trio valt met hooge stemverheffing, aldus in:

Ja, vrolijk klink' ons lied, beminde medgezellen!

Wij nadren 't doel der reis, vereend door hart en zin.
 Moug' ons soms op den weg gevaar en ramp verzellen,
 Als uit een' milde bron zal voor ons vreugde wellen.
 Ons lezre blijf' en zij onkreukbre broedermin.

Neem, niet vol angst gezocht, noch moedloos neer-
 (gezeten,
 Al loopt het pad vaak steil, soms in een' afgrond
 (neer.
 Hoe ruur de strijd ook vall', hij wordt vol moed
 (gestreden,
 Zoo 't plechtig trouw-verbond door ons niet wordt
 (vergeten.
 Eens na volbragten togt wacht ons de ruste weer.

Zalige rust, —

zoo doet zich hierop een solo op statig vrolijken
 toon hooren:

Zalige rust na moeizaam zwerven!

Zij, zij word' ons aller lot.

Dierbaar blijft ze ons op onz' wegen;

't Oog ziet haar verlangend tegen;

Wie haar smaakt, smaakt reinen zegen.

Leid ons door uw hand o God!

En nu vangt opwekkend, bemoedigend, het
 koor wederom aan:

Komt dan, vrienden! reisgezellen!

Mogen we al nog dagen tellen
 Eer de togt is afgelegd ;
 Komt , met moed slechts voortgetrokken ,
 Laat geen vrees voor ramp ons schokken.
 Zoete rust is toegezegd !

Nadat dit gezang geeindigd is , vat de Grijsaard het woord en zegt : » o , hoe vrolijk bewandelt » men zijnen weg , wanneer wederzijdsche deelneming aller harten aldus tot vreugde stemt. » Zóó worden de genoegens der reize verhoogd ; » de rampen en onaangenaamheden des te ligter » gedragen en zelfs ouden van dagen gevoelen zich » als door jeugdigen geestdrift opgewekt , om met » vrolijken moed hun pad te betreden." — En zich nu meer bepaald tot zijne echtgenoot rigtende , vraagt hij met nadruk : » is het niet zoo ? mijn » waarde!" — Waarop deze ten antwoord geeft : » o ja ! ik althans , ofschoon ook reeds onder den » last der jaren gebukt , gevoel weinig de bezwaren van onzen togt."

Hierop treden twee van de reisgenooten uit den kring ; zij wenden zich tot den grijsaard en zijne gade en een hunner neemt aldus het woord : » Hoe » gaarne zouden we in het bijzijn van u en de » uwen blijven deelen ! Doch de ure van scheiden » is daar ; het pad , dat ons naar de plaats onzer » bestemming leidt , verwijdert ons van u. Zijt » verzekerd , dat wij de bewijzen uwer liefde en » vriendschap gedachtig zullen zijn. God geve , dat

» uwe reize verder voorspoedig zij! — Vaartwel!”
 Op plegtigen toon neemt de grijsaard, terwijl hij
 hun de hand biedt, van hen afscheid met deze
 woorden: » Vaartwel, mijne kinderen! de Heere
 » behoede u, Hij geve, dat gij gelukkig ter plaatse
 » uwer inwoning moogt aanlanden!”

Dadelijk na deze zegenspraak valt het zangkoor
 weder in, en terwijl de beide reizigers zich ver-
 wijderen, zingt het deze twee laatste coupletten
 uit het afscheids-lied van BOXMAN:

Vaartwel dan broeders! gaat in vrede!
 En 't lot schenk' u een' blijden togt!
 Het doe u dra het plekje vinden,
 Waar 't zoekend oog zoo lang naar zocht.

En voert het lot ons langs dat plekje,
 Langs 't hutje, waar gij rustig leeft,
 Dan voelen we, in elkanders armen,
 De vreugde, die slechts vriendschap geeft.

CRITO.

Indien ik me niet vergis CHERON! dan is het
 geheele stuk eene zinnebeeldige toespeling op uwe
 ouders. Doch waarop doelt dan eigenlijk die
 voorstelling van de twee reizigers? Zeker op een
 paar sterfgevallen, — maar welke?

CHERON.

Ja, mijn vriend! tweemaal is het ouderhart ge-

wond geworden door het verlies van beminde panden; twee zonen heeft de dood weggerukt, der een' na weinige, den anderen na eenige meerdere jaren levens. Gij gevoelt echter, dat daarop volgens den vorm van het stuk niet nader gewezen kon worden; het stelde een reisgezelschap voor, dat uit personen is zamengesteld, van welke sommigen, vroeger dan de anderen, hunne woonplaats bereiken. Ook voor reizigers lag daarin echter iets treffends; dat afscheidnemen van deze of gene hunner togtgenooten was niet ongeschikt, om hunnen geest tot hoogere gedachten te verheffen en niet oneigenaardig, dunkt me, gaf derhalve de scheiding dier beide reisgezellen aanleiding tot het navolgend gesprek:

De grijsaard. Zietdaar, het beeld van des menschen leven op aarde. Wij zijn reizigers op dit benedenrond. Wij reizen en trekken, nu eens langs wegen van genoeg, dan weder over de paden van kommer en verdriet. Eindelijk slaat het uur, dat ons naar hoogere gewesten oproept, en ons overvoert naar de plaats onzer eigenlijke bestemming. Voor mij en mijne gade, die zoo ver reeds in jaren gevorderd zijn, zal dat uur voorzeker niet verre meer af wezen.

Een der reisgenooten. O, moge het zich nog in lange niet doen hooren! Uwe veeljarige ondervinding zij ons nog lang ten leidstar op onzen levensweg.

De grijsaard. Waarom zou ik het ontveinzen,

mijne vrienden! al spoedt mijne levensreis ten einde, al drukt mij de last des ouderdoms neder, mijn lot is in vele opzigten te ruim gezegend, dan dat ik den verderen duur mijns levens niet wenschen zou. Eene dierbare gade staat nog aan mijne zijde: vijftig jaren reeds mogt ik met haar verbonden leven. In uw midden vind ik krachtigen steun en rijken troost op mijn levenspad, zoodat ik veelvuldige reden heb, om het met vrolijke gelatenheid te betreden.

De vorige reisgenoot. Heil u, eerwaardig leidsman! die aldus spreken kunt. Gelijk de landman in het herfstgetijde de vruchten zijner vlijt bijeenverzamelt en den naderenden winter met vrolijke bedaardheid te gemoet durft zien, zoo ook moogt gij van den bijna afgelegden togt velerlei zegeningen ondervinden. Geniet ze in dankbaar aandenken aan de voorregten van het voorledene en in stille hoop op eene gelukkige toekomst. Moge het u niet aan lust en kracht ontbreken, om de moeilijkheden van den verderen togt te verduren. En bereikt gij eindelijk met haar, die de hemel u ten reisgezellin door dit dal der onbestendigheid schonk, het doel uwer reis, smaak dan in zaliger oord het genoegen eener zoete herrinnering.

En nu, wijzende op het morgenrood, dat in de verte zijnen bekoorlijken glans over de plaats der bestemming te verspreiden scheen, besloot hij:

Zie, ginds reeds wenkt Auroor met haar vergul-
(den stralen!

Neen, de uitkomst zal onz' hoop beschamen noch
 (doen falen.
 Het lang gewenschte land vertoont zich voor 't
 (gezigt;
 't Is 't land, dat in 't verschiet zoo heerlijk voor
 (ons ligt.
 Dàar wacht ons zoete rust, dàar is ons heil be-
 (schoren.
 Komt, togtgenooten! komt, geeft niet den moed
 (verloren.
 Waar liefde voor de deugd, waar vrede en een-
 (dragt woont.
 Dàar is 't, dat 's Heeren hand met milden zegen
 (loont.

Het gezelschap begeeft zich hierop wederom op weg, terwijl het zangkoor aldus vrolijk aanheft:

Moedig dan vooruit getreên!
 Loopt ook 't pad door doornen heen
 Of door bui en onweersvlagen;
 Eens verzwinden pijn en plagen,
 Eens ontsluit de rust de poort.
 Reizen wij in Godsnaam voort!

Onder het zingen van dezen slotzang, ontleend, ofschoon eenigermate gewijzigd, uit het lief gedichtje van TOLLENS, get. *verjaardag*, trok men de zaal uit.

DAMON.

Waar men, zoo als ik hoor, eenen aangenamen indruk achter liet.

CHERON.

Ja, DAMON! en wel bijzonderheid, zoo als trouwens ook natuurlijk was, bij het hoogbejaarde huwelijkspaar. Werd het aan den eenen kant indachtig aan ondervonden ramp en verlies, het werd aan den anderen kant krachtig opgewekt tot dankbare blijdschap over zoo menigen zegen, waarin het zich verheugen mogt. —

DAMON.

En over het behoud van een zoo waardig kroost, waardoor het zich omringd zag.

CHERON.

Dat kroost mijn vriend! dankt daarvoor met hen in de eerste plaats den Gever van alle goed, en, bedrieg ik mij niet, dan moest het stuk, volgens de bedoeling van deszelfs vervaardiger, mijnen broeder P. Veen, vooral tot aankweeking van zulk eene gemoedsgesteldheid medewerken. Hij zelf vervulde met onze jongste zuster de rollen van den grijsaard en diens gade. Algemeen was men van

oordeel, dat beider costuum regt goed gekozen was. En waarlijk, wanneer gij de beide oude luidjes gezien hadt, ik geloof niet, dat gij hen herkend zoudt hebben.

CRITO.

Mogen we ook weten CHERON! door wie de andere rollen werden waargenomen?

CHERON.

Die der twee vertrekkende reisgenooten werden vervuld door J. en L. Veen; de ander reisgezel werd vertegenwoordigd door den doopsgezinden leeraar te Oldeboorn, mijnen neef H. Haga. Ik durf verzekeren, dat de naauwkeurigheid, bedaardheid en ernst, waarmede zij hunne taak waarnamen, veel hebben bijgedragen, om de aanwezenden in deze voorstelling behagen te doen stellen. Geen geringe lof komt tevens toe aan onzen stads-muzikmeester, den Heer Wedemeijer, van wiens aanbod, om den, in het stuk voorkomenden zang te componeren, men gereedelijk gebruik had gemaakt. Deskundigen verklaren, dat deze compositie voortreffelijk is uitgevallen. Door het accompagnement van genoemden Heer op de forte-piano is bovendien het stuk in de uitvoering zeker niet weinig gemakkelijker en doeltreffender geworden. Ik mag hierbij nogtans geenszins vergeten te zeggen, hoeveel

zingers en zangeressen tot bereiking van het gewenschte doel bijdroegen. Het koor was zamengesteld door mijne neven J. Haga en S. Veen, benevens mijne nichten Katharina, Josina Maria en Johanna Veen, dochters van mijnen zwager te Haarlem, de beide oudste dochters van mijnen broeder A. Veen en mijne nichten Katharina en Maria Haga. S. Veen zong met zijne twee eerst genoemde zusters de trio; de solo werd uitgevoerd door J. Haga. De een evenwel als de ander mogt aanspraak maken op den algemeenen lof; en de welgemeende gulhartigheid, waarmede men hun denzelfden schonk, heeft hen, naar ik vertrouw, schadeloos gesteld voor de tijdsopoffering en inspanning, die zij zich wel hebben willen getroosten.

Doch ik gevoel, dat het hoog tijd wordt, om af te breken. Moge mijn verhaal uwe aandacht niet te veel op de proef gesteld, maar aangenaam geboeid en aan uwe verwachting beantwoord hebben.

VIERDE ZAMENSPRAAK.

CRITO.

Zoo, denkt gij er dan toch eindelijk aan, om ons te komen opzoeken? Ik vrees, dat het u zwaar vallen zal CHERON! ons van uw achterblijven voldoende rekenschap te geven. 't Is reeds meer dan een uur over den tijd.

CHERON.

Gij zult mij verschoonen vrienden! indien ik u de reden van mijn vertoef mededeel. Een mijner elders wonende broeders begaf zich zoo even met zijne bij zich hebbende familie op de terugreis en ik kon niet nalaten, hen behoorlijk uitgeleide te doen.

DAMON.

Grond genoeg amice! om ons geduld wat op de proef te stellen. Het is; mij althans dunkt het zoo; geheel eigenaardig, dat beminde betrekkingen

ganste, zoo lang mogelijk, elkanders bijzijn zoeken te gunsten. Vooral dat afscheidnemen van een' geliefden vriend of bloedverwant, heeft voor mijn gevoel iets bijzonder treffends. Ik denk dan wel eens aan eenen David, toen hij zich van zijnen Jonathan verwijderen moest, of aan de jongeren van Jeruz., toen die dierbare Heiland daar in hun midden stond op den schoonen olijfberg, geroep om tot zijnen Vader weder te keeren. Ja, het is mij dan soms, als roept eene hoogere stem mij toe: "o, mochten alle menschen zoo van elkanderen gaan, wanneer de dood hen van een scheidt, zoo hartelijk door den band der vriendschap verbonden, zoo vol zalige hoop op een gelukkig wederzien."

CAIRO.

Nu, nu, kleine dweeper! geef maar niet te veel aan die vrome bespiegelingen toe. Wij zouden daarbij waarlijk vergeten, wat CHERON ons dezen avond schuldig is.

CHERON.

En dat; ik moet dit erkennen; meer geschikt is om de lachspieren los te maken, dan om het gemoed tot ernstige gewaarwordingen te stemmen.

Niet zoodra had het reisgezelschap, waarvan ik u een' week geleden verhaalde, de zaal verlaten, of

mijn neef J. Haga, benevens twee mijner nichten van Haarlem Josina Maria en Katharina Veen traden binnen. Hun net, met smaak en oordeel uitgekozen costuum vond reeds dadelijk algemeen' bijval. Zij stelden eenen zangmeester voor, die aan zijne leerlingen onderwijs in de zangkunst geeft, en het tyroler gezang, dat daarbij door hen werd uitgevoerd, verwierf aller goedkeuring en lof. Op eens trof een vreemd gedruisch onze ooren. Een kermistrein trok de zaal binnen en vervulde ze met drukte en vrolijk gejoel. Het was als of men zich plotseling in 't midden van al de levendigheid en de beweging eener jaarmarkt verplaatst zag. Koopwaren van allerlei aard werden uitgekraamd; verschillende vertooningen lokten de nieuwsgierigheid tot zich; orgelspel en zang en geschreeuw troffen onze ooren met veelsoortig geluid. Hier veilde een morsige jodin, met heesche stem, hare koekjes aan de kinderen rond; daàr bragt men op profetischen toon, zijne horoscopen en planeten aan den man; elders hoorde men het geroep van een' beelden-koop of brillensmous of het zoetsappig gesnap van een' lintverkoopster, die —

CRITO.

Menig valsche kant voor echt weet uit te geven,
En nooit, zoo als zij zegt, van snood gewin wil leven.

CHERON.

Ja, Ja, CRITO! — het was er, pas maar op je zak-

ken: een regt Amsterdamsche kermismarkt! Ik zou te langwijdig worden, indien 'k alles wilde mededeelen, wat mijne opmerkzaamheid trok. Het was indedaad opmerkelijk, welk een' verscheidenheid en afwisseling van tooneelen zich aan ons voordeed.

DAYUS.

Zeker ook was de zorg voor dit werk aan eene goede en verantwoordige directie opgedragen?

CHEROS.

Aan mijnen neef J. Haga komt daarvan de voorname eer toe. Maar ook de verschillende sujetten verdienen in volle mate den lof, dat zij zich door langdurige oefening tot eene juiste uitvoering hunner rollen hadden voorbereid. Men zag er iemand, uitgedoscht als een geëmployeerde bij eene menagerie van van Aken: wijzende op den geschilderden dieren-rij, die vóór zijne tent was opgehangen, noodigde hij den voorbijganger uit, om zijne beroemde verzameling in natura te aanschouwen. Een ander trachtte met grooten omhaal van woorden de menigte uit te lokken, om de twee grootste wonderen te zien, die de wereld ooit gekend had; en, 'k moet zeggen, dat kijkje was waarlijk een vijfje waard. Verbeeldt u, een' reuzen-gestalte, waarbij zeker Goliath de Filistijn niets meer dan een

Lillyputter zou geschenen hebben. Allen zullen we gewis nog dikwijls aan dat gewrocht van mensche-lijke grootte terugdenken, en, wie onzer zou alsdan dat lieve dwergje vergeten, dat in kinderlijke onnoozelheid daarnevens stond en zich door geenerlei beproeving van zijne rol afbrengen liet? — Op eenigen afstand trok de kijkkast eene menigte van nieuwsgierigen tot zich. Die man met zijn' rari-ekiek zweeft mij nog gedurig voor oogen. Het scheen een oud krijgsman, die in den strijd voor vaderland en vrijheid zijn eene been had verloren en hompelende op een' kruk van de liefdadigheid van anderen leven moest. Of hij door de voorstel-ling van zijne rampen en wederwaardigheden het medelijden van den menschevriend poogde gaande te maken, durf ik niet met zekerheid bepalen; maar wel kan ik de verklaring afleggen, dat niet alleen jeugdigen van jare, maar zelfs ouden van dage met belangstelling naar hem hoorden en zijne vertooningen gadesloegen.

CRITO.

'k Heb me ook een en ander laten vertellen van uwen neef T. Mastenbroek, die de rol van van Lenneps Barbanera meesterlijk gespeeld en met uwen neef J. Hage, als hansworst gekleed, het gezelschap niet weinig vermaakt moet hebben. Bevond zich ook daarbij niet een allerliefst, vlug aapje, dat door zijne koddige figuren en levendige sprongen ú allen hartelijk deed lagchen?

CHERON.

Het was geenszins mijn plan vriendlief! ú het verhaal van deze voorstelling te onthouden; zij behoorde inderdaad tot de meest opmerkelijke vertooningen. Wat dien aap betreft, nog moet ik me er over verwonderen, dat men de natuur zoo goed heeft weten na te bootsen; men kon zich nauwelijks verbeelden, dat er onder dat masker een mensche-lijk wezen verborgen was, ja, er waren er, zelfs onder de volwassenen, die in allen ernst meenden, niet anders dan eenen getemden boschbewoner te aanschouwen en in die meening vroegen, welk liefhebber van het apengeslacht denzelfen zoo heuschelijk had afgestaan. Ondertusschen liet men zich door de grappen en vlugge bewegingen van het vreemde diertje niet aftrekken van de tooverkunsten, waarmede onze vriend Barbanera zich inmid-dels bezig hield. Zij bewezen te zeer, dat hij in het vak der chemie geen nieuweling was, dan dat men niet hem vooral eene bijzondere opmerkzaamheid zou geschonken hebben. Van wat kwaliteit zijne medicamenten waren, kan ik niet zeggen; het ontbreekt me aan een proefje er van. Alleen kan ik u de dichtregelen aanbieden, waarmede hij ons, onder het uitreiken van dezelve, aansprak. Hier zijn ze:

Zietdaar een' schoone proef van mijn' verheven kunst,
 Die mij verzek'ren moet van uw gehoor en gunst,
 Die u de waarheid zal doen zien,
 Van 't heil dat 'k allen aan kan biën. —

Der grijsheid bied ik hier Philémons heilstaat aan;
 Den jongren roem en eer en daarbij ruim bestaan;
 Der liefde hoop; — ja wat er ook mag wezen,
 'k Kan iederen wensch voldoen en elke kwaal genezen.

De geestelijke heer komt niet vergeefs bij mij;
 Ik heb voor allen raad, voor allen artzenij.
 Zes kippen uit één ei kan 'k iederen dag doen broeijen,
 En preken uit de pen ook even vlug doen vloeijen.

Voor procureur en advocaat
 Heb ik ook in mijn' kast, de beste hulp en raad.
 Ontbreekt hem ook praktijk, hij neme deze flesch
 En giet die in zijn wijn, een druppel vijf of zes,
 En ieder rijke boer, die hiervan heeft gedronken,
 Wordt twistziek uit der aard; — en wordt er bij geklonken,
 Dan duurt het zeven jaren,
 Eer deze kibbelzucht bij hem weer zal bedaren.

Hier in dit doosje van Carton
 Is iets, waarmee ik schatten won.
 't Is poeder van een' alchemist,
 Een goudmijn voor een knap drogist.
 Het maakt de bleeke kina rood,
 Den worm in de rabarder dood
 En oude kruiden groen en frisch,
 Zoo als ze op't land bij Noordwijk is.

Dit kleine doosje pillen hier
Is dienstig voor een' kruidenier.
Lost hij het op met Java thee
Dan doet hij wis daar wond'ren mee.
Het maakt de duffe koffij frisch;
De minste thee of 't pecco is;
En bastaard-saiker, bruin of geel,
Zoo wit en ligt en zacht als meel.

Hier heb ik nog iets in mijn' mouw;
Dit is nitnemend bij cacau.
Het geeft haar ligchaam, glans en kleur
En daarbij d' allerfijnste geur;
Ja 't geeft de koffijboonen dra
Den smaak van poeder-chocola.

Nog iets hier voor een' practizijn,
Vooral voor die notaris zijn.
Begeert hij geld of roem of eer,
Zij staan gereed hier voor dien heer.
Hij neemt deez' poeder in zijn' hand
En strooit die op een vruchtbaar land
Eens rijken mans, terwijl deez' rust;
En wakende is verkoopingslust
Diens kwaal, een' koorts, die hij behoudt
Zoo lang er kracht blijft in het zout;
En meest duurt het een tiental jaren
Eer deze ziekte wil bedaren.

Ja, oud of jong van welke dagen,
Komt allen Barbanera vragen!
Hoe veeg en bang uw lot ook staat,
Ik heb voor allen hulp en raad.

DAMOS.

Regt aardig vind ik en hoogst gepast in den gezelligen vriendenkring, waar men zoowel in onschuldige scherts, als in bedaarden ernst behagen vindt.

CHERON.

Eindelijk liep deze kermis-vertooning ten einde. De gcheele trein vereenigde zich tot een' groep, in den vorm van een' langwerpig halve maan of ovaal. De verschillende houding en plaatsing der spelers, de onderlinge rangschikking der onderscheidene deelen, de ontrolde vaandels, met zinspelende opschriften versierd, b. v. *de vijftigjarige echt, trouw tot aan den dood, kinderlijke hulde aan oudertrouw* en dergelijke, eindelijk het veelkleurig kostuum, waarin de troep zich aan ons vertoonde, — dit alles leverde een schouwspel, hetwelk 't tooneel van een' onzer eerste schouwburgen geenszins tot oneer zou hebben verstrekt. Nadat we ons in de aanschouwing er van behoorlijk verlustigd hadden, schikte de trein zich in optogt en hief het volgend jubellied aan:

Heil! heil! dit feestelijk uur,

Ja, heil! dit schoone uur;

Heil! deze stond.

Heil! heil! dit oud'renpaar;

Bewaar hen menig jaar;
 Dat hun geen smart weêrvaar.
 Heil! deze stond.

Onder het zingen van dit lied, op de wijze van het *Gott save the King* verliet ons de trein.

Het was omstreeks 11 uur. De lieve kleinen, voor welke het te vreezen stond, dat zij, hoe vrolijk ook nog, weldra in de armen van den zacht streeklenden Morpheus zouden nederzinken, werden huiswaarts gebragt. Het achterblijvend gezelschap verstrooide zich in verschillende groepen door de feestzaal. Overal hoorde men de taal van blijde tevredenheid; ieder, zelfs de grijzen van jaren, had stof gevonden tot gezellige vreugd. Met ongeduld wachtte men den voortgang der, zoo goed begonnen, feestviering; en 'k behoef u niet te zeggen, dat er niemand was, die achterbleef, toen zich de blijmaar' *aan tafel!* hooren liet.

DAMON.

Ik kan mij zeer wel verbeelden CHERON! dat de gemoederen tot hooge vreugde moeten gestemd zijn geweest; en 'k gevoel, dat de welsprekende Blair naar waarheid gezegd heeft: »het vermaak, in matigheid genoten, is de hartsterking des levens.» Wanneer men zoo welgemoed, warsch van alle woestheid en ijdele ligtzinnigheid, in onderlingen vrede vereenigd is, voorzeker het kan niet anders, dan

vergeet men gemakkelijk de bezwaren en moeilijkheden, waarmede men in 't dagelijksch leven te kampen heeft; dan ontvangt men nieuwe veerkracht, om den strijd der beproeving met christelijken moed te strijden en de sombere nevelen, die ons het uitzigt belemmerden, maken niet zelden plaats, voor een schoon en helder licht, dat over alles, wat ons omringt, eenen verzachtenden glans verspreidt.

CRITO.

Ik beaam uwe woorden van harte DAMON! en gaf het verhaal, dat wij heden hoorden, u dezelve in; mij herinnerde het aan de bekende uitboezeming van onzen ouden dichter Camphuizen:

O, waren alle menschen wijs
 En deden daarbij wêl!
 Deez' aarde waar' een paradijs;
 Nu is zij vaak een hel.

VIJFDE ZAMENSpraak.

CHERON.

'k Stem het u toe CRITO! vele dingen, die te voren onze gansche opmerkzaamheid tot zich trokken, verliezen bij de herdenking geheel of ten deele hare waarde: op sommige plaats gehad hebbende gebeurtenissen zien we terug als op eenen droom, die voorbij gegaan is; en kunnen soms niet nalaten te glimlachen over de opgewondene vooringenomenheid en geestdrift, waarmede wij er in 't eerst aan deelnamen. Maar gij zult mij toch ook toestemmen, dat er in onze levensgeschiedenis trekken voorkomen, die we, 'k zou bijna zeggen, met een' onverminderde belangstelling gedenken, waarvan iedere herinnering den gemaakten indruk levendigt en versterkt. En daaronder meen ik het gevierde gouden huwelijks-feest mijner beminde ouders te mogen rangschikken.

CRITO.

Nu, mijn goede vriend! ik wil gaarne gelooven,

dat gij aan die gebeurtenis gedurig en met bijzonder genoeg, voor als nog, terug denkt. Maar wij willen hopen, dat u in vervolg van tijd meerdere aangename ondervindingen bejegenen zullen; en dan konden toch wel eens de tegenwoordige zoete herinneringen voor andere plaats moeten maken. Bovendien zal ook hier wel het spreekwoord van toepassing zijn: « het is niet alles goud wat er blinkt. » Zijn de gemoederen eerst wat bekoeld, dan begint men wellicht de keerzijde op te merken en bij die opmerking verflauwt tevens de vroeger gevoelde belangstelling.

DAMON.

Uwe redenering CRITO! steunt zeker in 't algemeen op gronden van dagelijksche ervaring. Maar de feestviering, waaraan onze vriend mogt deelnemen, behoort ongetwijfeld onder die voorregten, welke waarlijk hoogst zeldzaam genoten worden. En neem ik dan zijne betrekking als zoon van het feestvierend Echtbaar daarbij in aanmerking, dan kan ik mij niet alleen zijne hooge ingenomenheid met de bedoelde zaak zeer goed verklaren, maar ik geloof ook geredelijk, dat dit feestelijk gedenkstuk der vijftigjarige huwelijks-vereening zijner geliefde ouders wel nimmer uit zijn geheugen zal worden gerukt.

CHERON.

Hoe levendig staat het mij onder andere nog

voor, dat oogenblik, toen we ons, met onze vijftigjarige echtelingen aan het hoofd, rondom den feestdisch schaarden, allen met dien vrolijk plegtigen ernst op 't gelaat, welke zoozeer van het warmst gevoel getuigde! Eenvoudig schoon was de disch, die in de gewone vergaderzaal van de leden der Sociteit Amicitia was aangerigt. We namen er in gepaste volgorde aan plaats. Het getal der gasten beliep, buiten bruidegom en bruid, veertig. Daaronder telde men slechts vijf, die niet in kinderlijke, of klein-kinderlijke, maar meer verwijderde betrekking tot mijne ouders stonden: zij waren, de reeds genoemde tweede zoon en eenig overgeblevene, hier woonachtige dochter mijner overledene tante Mastenbroek, mijne nicht Jakoba Hofstra en de Weleerwaarde Heer P. W. Feenstra benevens eene zijner dochteren. Men had gemeend, niemand dan de naaste leden der familie tot het deelgenootschap aan het feest te moeten uitnoodigen. —

DAMON.

Hier aan heeft men, mijns oordeels, verstandig gedaan: had men zich tot uitgebreideren kring bepaald, bij het groot getal van verdere bloedverwanten en de menigte van vrienden en bekenden, zou het onmogelijk zijn geweest, gewigtige bezwaren en onaangenaamheden voor te komen.

CHERON.

Ten opzichte van onzen straks genoemden leeraar

had men echter gmeend, eene uitzondering te mogen en te moeten maken.

CRITO.

Eene uitzondering, die waarlijk elk onpartijdig beoordeelaar billijken zal. — De achtenswaardige man staat immers tot uwe ouders, tot u allen, in eene te naauwe betrekking, dan dat hij van uwe feestelijke vreugd geen getuige zou zijn geweest? Hij ziet in het hoogbejaarde bruids-paar twee van de oudste leden der gemeente, die hij reeds ruim veertig jaren ten herder is geweest. Steeds was hij voor hen een vriend des huizes, de deelgenoot hunner vreugde en smart. U, hunne kinderen, heeft hij in de grondwaarheden van den christelijken godsdienst onderwezen, door het toedienen van den H. Doop aan de gemeente van Christus toevoegd. Bovendien, is een uit uw midden met zijne dochter door het huwelijk verbonden. — De waardige leeraar zelf moet ook, dunkt me, het naauwe en teedere van den band innig gevoeld hebben, die er tusschen hem en uwe familie geknoopt is. —

CHERON.

Daarvan getuigde reeds dadelijk het gebed, waarmede de achtbare man den feestelijken maaltijd Gode aanbeval. In korte, maar krachtige taal, in bewoordingen vol warm gevoel en hartelijken ernst,

riep hij den zegen des Hemels over het grijze huwelijkspaar, over ons allen in, en 'k houd het voor vast, zijn gebed heeft niet weinig bijgedragen, om ons aan den gedenkwaardigen feestdich iets hoogers, dan bloot zinnelijk genot te doen zoeken. In veler oogen blonken tranen, tranen van een onbeschrijfbaar gevoel. Neen, nooit zal 'k die eerste oogenblikken vergeten, toen we daar als de rijk gezegende deelgenooten van het gouden bruilofts-maal in dubbelen rij nederzaten. Ik weet 't u niet te zeggen, hoe ik te moede was: het was eene wonderlijke mengeling van aandoeningen, van vrolijkheid en ernst, van stillen ootmoed en heilige verrukking. Nog stonden ons de tooneelen van lachverwekkende scherts, als zichtbaar voor den geest; de herinnering daaraan perstte ons nog eenen onwillekeurigen glimlach af, maar met dien glimlach vereenigden zich tevens trekken van den plegtigsten ernst.

In aller harten vond dan ook geredelijk weerklank de hartelijke toespraak, waarmede mijn schoonbroeder B. Haga ons *welkom, aan tafel!* heette. Met algemeen goedvinden was aan hem de hoofd-directie opgedragen, en de wijze waarop hij ons den eersten toast toebragt, wettigde reeds dadelijk deze keuze. Met den indruk van dankbare blijdschap op 't gelaat, trad hij op en sprak: » Welkom, ge-
 » liefde vrienden! welkom aan dezen disch. Reeds
 » lang was dit feest, de viering van de gouden brui-
 » loft van onze waardige Ouders en Grootouders, het

» luk met dezen dag , waarop gij het zeldzaam voor-
 » regt moogt smaken om den vijftigsten verjaardag
 » van uwe echtvereeniging te vieren. Ziet gij op de
 » afgelegde baan terng , — ja niet altijd was uw weg
 » met rozen bezaaid ; ook tegenspoeden troffen u en
 » deden u op doornen treden ; — maar toch had het
 » goede verre de overhand boven het kwade en gij
 » zegt met dankbaarheid aan God : » nooit heeft het
 » ons aan iets ontbroken.” Zullen wij al het goede
 » en alle zegeningen , welke u zijn te beurt gevallen,
 » opsommen , wij zouden vele vergeten , die behooren
 » den genoemd te worden. Neen, geliefde ouders !
 » wij zullen dit aan uw eigen nadenken overlaten. —
 » Maar aan eene der grootste zegeningen willen wij
 » u herinneren. En waarin bestaat dezelve ? Ziet rondom
 » u geliefde ouders ! Wie zijn hier met u aan
 » dezen disch gezeten ? Het zijn uwe acht kinderen ,
 » die de goede Vader tot dus verre gespaard heeft , —
 » en die allen u tot vreugde strekken ; het zijn uwe
 » aanbehuwde zonen en dochters , die met uwe kinderen
 » gelukkig zijn ; het zijn uwe kleinkinderen en
 » aanbehuwd kleinzoon , die allen uwe grootouder-
 » lijke blijdschap verhoogden. En denkt gij [hierbij
 » aan de afwezigen , en dat zelfs een achterkleinkind
 » kon tegenwoordig zijn ; — slaat gij het oog op het
 » gedrag uwer kinderen en kindskinderen , op den
 » stand in de maatschappij , dien dezelve , voor zoo
 » verre zij geplaatst zijn , mogen bekleeden , — geliefde
 » de ouders ! uw geluk is benijdenswaardig. — Wij
 » danken met u voor dien zegen. En wat zullen

» wij u nu wenschen , — alles waardige ouders ! wat
 » strekken kan om den avond van uw leven te ver-
 » aangenamen , — alles wat dienen kan om uwe le-
 » vensreize gelukkig voort te zetten en de haven der
 » behoudenis te bereiken.

» God leide u verder hand aan hand

» Door 't moeitevolle leven.

» Zijn liefd' blijf u ten onderpand

» En zal u nooit begeven.

» Ziet gij de kust reeds in 't verschiet ,

» Aan 't einde van de baan ,

» 't Geloof en hoop begeve u niet ,

» De toekomst lagche u aan.”

Zoo luidde deze toespraak van den waardigen man mijner beminde oudste zuster. Zij zal u , vertronw ik , getroffen hebben en gij kunt dus denken , mijne vrienden ! welk eenen diepen indruk ze op ons hebbe gemaakt. Met eene , van aandoe- ning bevende , hand grepen wij den gevulden beker aan ; — en het was indedaad een roerend schouw- spel , toen men op het welzijn der bejaarde Echte- lingen de glazen vrolijk liet klinken. Nu vereenig- den zich wederom aller stemmen tot blij gezang en met geestdrift zong men het 3^e lied uit den straks genoemden bundel.

CRITO.

Ik moet erkennen CHERON ! dat ik meer en meer

begin in te zien, door welk een' regt goeden geest uwe feestviering gekenmerkt geweest is. Al had zij dan ook niet plaats met ten toonspreiding van rijkdom en weelde, er heerschte in uw midden een' wezenlijk schoone harmonie, een' overeenstemming in denken en handelen, die door innige liefde tot het grijze Huwelijks-paar gekenmerkt werd. En een feest, dat door zulke sieraden opgeluisterd wordt, heeft waarlijk het klatergoud dezer wereld niet van noode, om zijnen glans naar buiten te vertoonen.

CHERON.

Dat kunnen inzonderheid ook de woorden getuigen, waarmede mijn oudste broeder A. Veen zijne hulde bewees. O, hoe geheel sprak hij als de tolk onzer gewaarwordingen, toen hij den vollen boezem in deze roerende aanspraak uitstortte: » Gij » waarde ouders! geniet thans het zeldzaam voorregt » van uwe gouden bruiloft te mogen vieren en daar- » aan alle uwe kinderen en behuwd-kinderen, te ge- » lijk met eene talrijke schare kleinkinderen, te zien » deelnemen.

» Zoo ooit, dan voegt het mij thans, U en ons al- » len hiermede hartelijk geluk te wenschen. Immers » vóórlang reeds staarden wij op dezen dag. Bij het » besef van het groote voorregt van u zoo vele jaren » vereend in ons midden te behouden, zagen wij hier- » op, als eene gepaste gelegenheid, daaraan heden » meer bepaald te gedenken. En waarlijk, hoeveel

» ruime dankensstof bestaat er niet voor u en ons ,
 » ziende op het verloopende tijdvak ! Hebt gij wel is
 » waar met vele tegenspoeden te kampen gehad ,
 » God heeft u in andere opzigten ruim gezegend en
 » zeker bragt gij nog heden den Allerhoogsten uw
 » dankoffer voor 't vele goede dat gij hebt mogen
 » genieten.

» Alle uwe kinderen toch , in plaats van eenige
 » vermindering van welvaart te veroorzaken , hebben
 » uw huwelijks-geluk verhoogd. Niet één van hen ,
 » (dit mag ik immers zeggen bij het gevoel mijner
 » eigene gebreken) is op den verkeerden weg der
 » ondeugd geheel afgedwaald ; van niet één hebt
 » gij verdriet gehad ; in allen kunt gij u verheugen !

» Verheugen ! ja , ook in het groote aantal klein-
 » kinderen , allen door Gods goedheid met lichame-
 » lijke en verstandelijke vermogens begaafd ; allen
 » als om strijd wedijverende in achtung , liefde en
 » hulpvaardigheid te uwaarts. O God ! hoe groot zijn
 » niet deze zegeningen ! . . . hoe groot niet hier de
 » dankensstof !!

» En zoude ik *nu* bij het gevoel , dat *ik* , door den
 » Goddelijken zegen *mede* onder die *rijkbedeelden*
 » behoorende , *zooveel* aan u verschuldigd ben *voor*
 » uwe verstandige leiding , *voor* de godsdienstige en
 » zedelijke opvoeding , welke gij zoo onvermoeid aan
 » mij te koste hebt gelegd , u niet hartelijk danken ?

» Zoude ik niet gedenken aan die eerste godsdien-
 » stige indrukken — mij niet herinneren die lessen
 » en raadgevingen , mijne vroegste jeugd ingeprent ?

» Zoude ik dit vergeten en u daarvoor niet danken ?
 » Ik weet het , lieve ouders ! gij vindt hierin niets
 » verdienstelijks en zegt in uw gemoed : » dit was niet
 » meer dan schuldige pligt.”— Doch niettemin past
 » het ons , u daarvoor lief te hebben . . . u daarvoor
 » te danken . . . Ook onze kinderen , die hier aanwe-
 » zig zijn , mogen dit zien en hooren , opdat , zij dit
 » voorbeeld volgende , wij ook eenmaal in het midden
 » der onzen dat zalig genoeg en mogen smaken ,
 » hetwelk gij thans geniet.
 » Dan is de grijsheid in waarheid eene sierlijke
 » kroon ! — En moge eens uw sterven niet anders zijn
 » dan een insluimeren , om te ontwaken voor een hoo-
 » ger leven , waarvoor gij ook uwe kinderen hebt
 » opgevoed !”

DAMON.

Indedaad , eene treffende taal CHERON ! Welk een
 zegen voor ouders , die zulk eene taal uit den mond
 hunner kinderen mogen hooren ; maar ook welk een
 zegen voor het kind , dat zóó tot zijne ouders spre-
 ken mag ! O , met verhoogden nadruk klinkt het
 mij daarbij uit de grijze oudheid tegen , dat heilig
 en plegtig woord : » eert uwen vader en uwe moe-
 der , opdat het u welga en gij lang leeft op aarde.”

CRIÏO.

Ja , eert uwen vader en uwe moeder ! — dat

zij, dat blijve ook onze leus; het zij de standaard
voor onze vriendschap.

CHERON.

Vóórdat wij scheiden, mijne vrienden! wil ik
voldoen aan mijne belofte om u een' bundel on-
zer feestzangen ter hand te stellen. Hier zijn ze:

GELEGENHEIDS-ZANGEN

VOOR DE

GOUDEN BRUILOFT

VAN DEN HEER

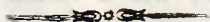
H. VEEN

EN MEJEFVROUW

C. TEN CATE,

plechtig gevierd den 22 April 1838

T E S N E E K.

Wijze: *Wij leven vrij.*

1.

» Wij zijn verheugd!" zoo klinke ons lied,
 Op 't Gouden Bruilofs feest.
 Hier heerscht thans gulle oprechte vreugd,
 Daar de ouderdom en prille jeugd,
 Zich op dit Gouden feest verheugt,
 Met opgeruimden geest. (*bis.*)

2.

» Wij zijn verheugd!" zoo klinke ons lied,
 Een halve eeuw vloog heen.
 Wie U begaf, wie U verliet,
 Ge onttrokt eikanders bijstand niet,
 Gij deeldet vreugde en verdriet,
 Steeds met Uw lot tevreên. (*bis.*)

3.

» Wij zijn verheugd!" zoo klinke ons lied,
 Wij hebben juichens stof.
 Uw kroost in eere opgevoed,
 Omringt U met een blij gemoed;
 Wat is de Hemelvader goed!
 Komt zingen wij Gods lof! (*bis*)

4.

» Wij zijn verheugd!" zoo klinke ons lied,
 Wij smaken 't heilrijkst lot.
 't Geheel geslacht van vader VEEN,
 Schaart zich al juichend om u heen,
 En zond zijn danklied en gebeên,
 Met geestdrift op tot God. (*bis*)

5.

» Wij zijn verheugd!" zoo klinke ons lied,
 Op 't Gouden Bruilofts feest.
 God schonk aan U een eerekroon,
 Zij staat het zilvren hoofd zoo schoon.
 Wáár ware liefde en vrede woon',
 Dáár heerscht de beste geest. (*bis*)

Wijze: *Schep vreugd in 't leven.*

1.

Zingt vreugde-zangen!

Elk onzer zij verheugd:

Deez' Gouden Bruiloft,

Schenkt blijde vreugd.

Het is een feest voor jong en oud.

Gij zijt nu vijftig jaar getrouwd,

Gelukkig nog tot dezen dag,

De vreugde Uwer telgen.

2.

Zingt vreugde-zangen!

Elk onzer zij verheugd;

Deez' Gouden Bruiloft,

Schenkt blijde vreugd.

Het gansch geslacht van vader VEEN,

Is dankbaar, vergenoegd, te vreën,

Dat hij met zijne lieve Ga,

Mag gouden Bruiloft vierën.

3.

Zingt vreugde-zangen ,
 Elk onzer zij verheugd ;
 Deez' gouden Bruiloft ,
 Schenkt blijde vreugd.

Deez' dag zoo lang door ons verwacht ,
 Brak aan in al zijn schoon en pracht ,
 Daar d' huwelijks telgen op dit feest ,
 Hun dankbre offers plengen.

4.

Zingt vreugde-zangen !
 Elk onzer zij verheugd ;
 Deez' Gouden Bruiloft ,
 Schenkt blijde vreugd.

De levensreis baart zuur en zoet.
 Wel hem ! die met een rein gemoed .
 Op d' ouden dag die rust geniet ,
 Als de hoofden van deez' Bruiloft.

5.

Zingt vreugde-zangen !
 Elk onzer zij verheugd ;
 Deez' Gouden Bruiloft ,
 Schenkt blijde vreugd.

Komt streven we allen hand aan hand ,
 Geloovig naar dat Vaderland ,
 Waar w' eenmaal in volmaakte vreugd
 Voor eeuwig zullen leven.

Wijze: *Hoe zoet is 't daar de vriendschap . . .*

1.

Hoe zoet is 't, zoo opregte trouw
 Twee harten zamenbindt.
 Dan heerscht er vreugd bij man en vrouw.
 Zoo men elkaar bemint.
 Dan vloeit het leven zachtjes voort;
 De zaalge echt wordt niet gestoord,
 O neen! o neen! o neen!

2.

Zoo was voorwaar deez' dierbre echt,
 Daar liefde en reine min
 Twee ed'le harten zamenhecht',
 Volkomen eens van zin.
 Reeds vijftig jaren zijn verdweën,
 Zij snelden als een schaduw heen
 In vree, in liefd', en trouw.

3.

De trouwknop werd in eer en deugd

Op 't plegtigst toegehaald;

Na vijftig jaren is, o vreugd!

Die liefde niet verschaald.

Geheel uw kroost, vereend van zin,

Roemt met hun kroost uw huw'lijksmieu,

Opregt, opregt, opregt.

4.

Komt, feestgenooten! op dit feest,

Regt hartelijk verheugd!

Deez' blijden dag stemde onzen geest,

Tot gulle opregte vreugd.

Voor vader VEEN klinkt 't vrolijk lied,

Ook moeder VEEN versmaadt zulks niet,

O neen! o neen! o neen!

5.

Welaan, men spaar' geen lekk'ren wijn:

Dat men eenparig drink'!

Laat het der Oud'ren welstand zijn,

Waarop men hart'lijk klink'.

Dat m' in deez' Gouden Bruilofts zaal,

Al zingend dezen wensch herhaal,

Leeft nog veel jaren lang!

Wijze: *Wien Neërlands bloed.*

1.

Allen.

Wien 't liefdevuur door d' adren vloeit
 En lieve meisjes mint,
 Wiens hart van zuiv're liefde gloeit
 En wederliefde vindt,
 Begeev' zich in den echten stand,
 En smaak' de zoetste vreugd.
 Hoe schoon toch is de huw'lijksband,
 Gegrondvest op de deugd! (*bis.*)

De kleinkinderen.

Grootvader! voelde liefde gloed ,

De zoons en dochters.

En wierp op Moeder 't oog ,

Allen.

Kupido trof in 't jeugdig bloed ,

De pijlen zijner boog.

Het was één hart en ééne ziel ,

Getrouw tot aan den dood !

Reeds vijftig jaar voer deze kiel ,

Geen nood ! geen nood ! geen nood ! (*bis.*)

Allen.

In eendragt leefde 't jeugdig paar ,

Tot in den ouderdom ;

Zoo is dit huwelijk voorwaar ,

't Gekroonde heiligdom.

God schonk aan hen een blij gezin ,

Dat Hem een danklied wijdt ,

De telgen hunner huw'lijks min ,

Zijn op deez' dag verblijd. (*bis.*)

Wijze: *Iö Vivat!*

1.

Iö Vivat! Iö Vivat!

Klink' vrolijk door deez' stad!

Het is thans Gouden Bruilofs feest;

Dit maak' ons opgeruimd van geest.

Iö Vivat! Iö Vivat!

Klink' vrolijk door deez' stad!

2.

Vóór vijftig jaar vereend' dit paar;

Vervlogen is die tijd.

Wij juichen nog in uw bestaan

En mogten vrolijk feestwaarts gaan.

't *Iö Vivat!* 't *Iö Vivat!*

Vervull' de gansche stad!

3.

't Geheel gezin stemt hiermee in,
 Aanschouwt uw juichend kroost!
 De jonge loten uwer stam,
 Ofsehoon de Tuinman een'gen nam.
 't Iö Vivat! 't Iö Vivat!
 Vervull' de gansche stad!

4.

Heft hart en oog, tot God omhoog!
 Een halve eeuw vervloog.
 Gij deeldet zamen zuur en zoet;
 Door voor- en onspoed opgevoed,
 Ziet ge op uw paän nog rozen staan.
 Heft dankbaar 't oog omhoog!

5.

Ja, kindermis stort blijdschap in
 Ons aller hart en mond.
 Deez' dag word' door uw nageslacht,
 Regt dankbaar menigmaal herdacht!
 't Iö Vivat! 't Iö Vivat!
 Klink' vrolijk door deez' stad!

Wijze : *Partant pour la Syrie*

1.

Allen.

Triomf ! de dag van vreugde ,
De dag van heil brak aan ;
Wij mogen vrolijk juichend
Ter Gouden Bruiloft gaan.

2.

De kinderen.

Dat nu ons loflied rijze ,
Tot God , Die hulpe bood ;
Hij schraagde U , lieve Ouders !
Zijn liefde is eindloos groot.

De bejaarden.

Den reisstaf in de handen ,
 Gaan wij den weg naar 't graf.
 En zelfs des Konings schepter
 Is slechts een pelgrims staf.

De kleinkinderen.

De palm worde U gegeven ,
 De kroon der zaligheid !
 Is de aardse strijd volstreden ,
 Dan worde U heil bereid !

Allen.

Triomf ! de God der liefde
 Heeft U Zijn hand geboón.
 Op de avondstond des levens ,
 Spreidt zich Zijn heil ten toon.

Ver boven 't stof verheven ,
 Kent Hij ons aller lot.
 Zijn daan zijn enkel liefde ,
 Wij roemen onzen God !

Allen , met verheffing van stem.

Triomf ! de dag van vreugde ,
 De dag van heil brak aan :
 Wij mogen vrolijk juichend ,
 Ter Gouden Bruiloft gaan !

ZESDE ZAMENSpraak.

CRITO.

We hebben de gelegenheids-zangen gelezen **CHERON!** en in het algemeen met genoeg gelezen. Er straalt wel daarin geen bijzonder dichterlijk vernuft door; maar zij ademen over 't geheel zulk een' geest en de zangwijzen zijn zoodanig gekozen, dat zij zeker ook het hunne tot den goeden gang der feestviering hebben bijgedragen.

CHERON.

Alles is ten minste gelukkig, beter dan we het ons hadden durven voorstellen, afgeloopen. Zoo-
ver mij bekend is, is er geene enkele ongeregeld-
heid gepleegd; niet een' eenigen heb ik opgemerkt,
die door onmatig gebruik of ander onbehoorlijk ge-
drag ergernis of aanstoot gaf. Geen' twist verstoor-
de het onderling genoeg; nergens zag men de
orde door woeste losbandigheid verbreken; gulle
vreugde zweefde op aller gelaat en verhoogde het

genot van spijs en drank. Met al te rassche schreden ging de tijd onder afwisselend vermaak voorbij. Nu eens vereenigde zich oud en jong tot feestelijken zang; dan weder klonken de bekers lustig in het rond, getuigende van de vaardigheid, waarmede men de ingestelde feestdronken te beantwoorden zocht.

Het is onnoodig, en ook, het zou mij ondoenlijk zijn, U al de toosten op te noemen, die er gedronken werden. Ik kan echter niet nalaten, hulde te doen aan de oplettendheid, gepastheid en geregelde orde, waarmede de achtingswaardige Ceremonie-meester zijne verschillende conditien voordroeg. En of niet daaronder zijne toespraak tot ons, kinderen en behuwdkinderen, eene voorname plaats bekleedt, laat ik u zelve ter beslissing over. Zij luidde dus: » Kinderen en behuwdkinderen van » den Bruidegom en Bruid! geliefde broeders en » zusters! Is dit feest voor ons allen een heugelijk feest van wege den zegen aan onze ouders te » beurt gevallen, hetzelve is ook heugelijk, om » dat het ons de gelegenheid heeft verschafft, om » (hetgeen nimmer is gebeurd) allen, slechts met » uitzondering van één, die wij echter ook hier » zoo gaarne hadden gewenscht, te zamen te zijn. » Strekt dus ook in dat opzigt dit feest ons tot » groote vreugde, deze vreugde wordt echter » temperd door de gedachte, *het zal waarschijnlijk* » *lijk ook de laatste keer zyn.* Doch er zijn » geene rozen zonder doornen. Blijven wij allen

» broeders en zusters! ofschoon dan lichamelijk
 » van elkander verwijderd, in den geest ver-
 » nigd, — eensgezindheid, belangstelling in el-
 » kanders welvaart, onderlinge liefde verbinden ons
 » hoe langer hoe meer.”

DAMON.

Gij behoeft ons niet te zeggen waarde vriend!
 hoe gaarne gij, onder 't klinken der glazen, op de
 voortduring van uw onderling geluk gedronken
 hebt. — Het is te bejammeren, dat het eigen ik
 dikwerf bij ons menschen zoo geheel op den voor-
 grond staat. Indien dit altijd het geval ware ge-
 weest, waar zou de geschiedenis ons die Epami-
 nondassen, die Horatiussen en Scipio's weten aan-
 te wijzen, bij welke het algemeen welzijn onein-
 dig meer gold, dan eigen geldelijk gewin, rust ja
 levensbehoud. 't Is echter een gepast, zelfs pligt-
 matig egoïsme, belang te stellen in de bevorde-
 ring van zijn bijzonder, persoonlijk geluk, voor
 zoo ver daarmede de algemeene, maatschappelijke
 aangelegenheden niet in tweestrijd zijn. Mij is geen
 maatstaf bekend, welken we hier veiliger volgen
 kunnen, dan dien, waarop de Christelijke godsdienst
 zelf ons wijst. Daar spreekt de mond, in welken
 nimmer bedrog is gevonden: » Wat gij wilt dat u
 de menschen doen, doet hun insgelijks.” Hoe meer
 wij dat gezegde indenken en hetzelfde met den ge-
 heelen geest des Euangeliums in overeenstemming

brengeu, des te meer moeten we er de wijsheid van Hem in bewonderen, Die persoonlijk belang met eene alomvattende menschenliefde zóó voorbeeldig te vereenigen wist. Neen, hoe hoog men b. v. ook een' Socrates roeme, hij moge zich zelven een' wereldburger hebben genoemd, zijn geest wist zich niet te verheffen tot dat grootsche denkbeeld, welks verwezenlijking de Goddelijke Stichter des Christendoms zag in de vereeniging van alle menschen, van wat rang of geslacht, als leden van één huisgezin, waarvan God de Vader is. Tot zulk eene vereeniging zal iedere onderlinge zamenkomst medewerken, zoodra derzelver deelgenooten door eene opregte, uit een Christelijk beginsel voortvloeiende, toegenegenheid verbonden zijn. Dan spreekt dikwerf de stem der liefde zóó luide in ons binnenste; dan wenschen wij zóó gaarne het geluk ook van onze overige natuurgenooten.

CHIRON.

Mag ik ten minste op mijne eigene ondervinding bij 't gevierde bruilofts-feest afgaan, dan komen mij uwe opmerkingen DAMON! alleszins aannemenswaardig voor. — Nog waren we vervuld met de vrolijke gewaarwordingen, die de aanspraak van onzen voorzittenden broeder bij ons te wege had gebragt, toen mijn broeder W. Veen ons aange naam verraste met de volgende dichtregels:

» Komt nu broeders , zusters , vrienden !

» Onze wenschen niet gespaard ,

» God heeft onze beste ouders

» Vijftig jaren zaam bewaard.

» Komt , gedankt , gejuicht , genoten !

» 't Hart ontvonkt in reinen gloed !

» Milde bronnen zijn ontsloten ;

» Alles meldt ons , God is goed !

» Heil u , lieve beste ouders !

» Steeds te vreden , eensgezind !

» Blijft nog menigmaal ten zegen

» Van uw kinderen , die gij mint.

» Dat de loten welig bloeijen

» In wier schaduw ge u verblijdt ;

» d' Hemelvreugd u eenmaal kroone , —

» Hieraan zij deez' toast gewijd.

— Na eene gepaste pauze , toegewijd aan gezang en vrolijk gesprek onder het genot der aangeboden verwikkingen , nam mijn broeder J. Veen het woord en met belangstellend genoegen hoorden we uit zijn mond deze dichterlijke toespraak :

- » Was vijftig jaar geleen , deez' dag ten feest bereid ,
- » Was vriend en maag verheugd ten feestdich opgeleid ;
- » Thans bij het gouden feest van huwelijks-trouw en liefde
- » Slaat gij den blik verheugd op talrijk tal geliefden
- » Op deze plaats vergaard , waarvan elks blik u loont.

- » Ja , veel geliefden ! Ja , elk stemme met mij in
- » Met 't welkom ! heeten in uw geliefd gezin.
- » Weest welkom op deez' dag , zoo vurig afgebeden.
- » Steeds waart ge ons dierbaar ja ! maar dieper voel ik 't heden
- » Nu al uw nakroost hier zoo plegtig voor u staat ,
- » Wat zegen 't in zich heeft den ouderlijken raad
- » En de ouderlijke liefde in't klimmen van de jaren
- » Te kennen. God zij lof ! Die u voor ons bleef sparen ,
- » Die ons dit vrolijk uur vergunt ons vol gemoed
- » Te ontlasten. U zij dank voor al 't genoten goed ,
- » Ja dank , opregte dank zij u steeds toegebracht
- » Van heel deez' vriendenkring , uw gansche nageslacht ,
- » Voor al de weldáán , die zij steeds van u genoten ;
- » En wordt de beë vervuld van alle feestgenooten ,
- » dan zij uw verdre weg van zorg en ramp bevrijd
- » En schenkt Gods gunst hierna u een' eindlooz' zaligheid.

Terwijl aldus aan 't ouderpaar de hulde van kinderlijke liefde en erkentenis werd toegebracht , kon wel de vierde zoon ook niet achterblijven. —

CRITO.

Gij bedoelt uwen broeder , den predikant ? —
Te regt : wegens zijne betrekking als godsdienstleeraar rustte op hem te meer de heilige verplichting , om een gepast woord te spreken.

CHERON.

In 't gevoel daarvan stond hij dan op en sprak :
» Voor een iegelijk onzer is de tegenwoordige
» ure plegtig indrukwekkend. Voor u hartelijk ge-

» liefde ouders! die, hoe hoog ook in jaren ge-
 » klommen, als met verjongd gevoel gedachtig zijt
 » aan den band, welke vóór vijftig jaren tusschen
 » u beide geknoopt, tot op dezen dag onverbro-
 » ken bleef. Ook voor ons, uwe kinderen, is die
 » zegen een' stof van dankbare blijdschap. Wij
 » wenschen u de welgemeende offers onzer kinder-
 » lijke liefde toe te brengen. Het is de kalme
 » vreugde van een dankbaar getroffen gemoed, die
 » ons bezielt. Warsch van alle woeste losbandig-
 » heid, stemt zij ons tot het stil genot dier reine
 » genoegens, die ook bij iedere herdenking eene
 » zoeten nasmaak geven.

Neen, de geest van wufte vreugde
 Voert ons geenszins herwaards heen.
 't Heden stemt tot zachten ernst
 Bij d' herrinnering van 't voorleên.

't Dankbaar kloppend kinderharte
 Dringt ons stille hulde af.
 God zij lof! Die ons onz' oud'ren.
 Reeds zoo vele jaren gaf.

Gelijk de vruchtbre rank zich om den wijnstok strengelt,
 Den grijzen stam beschut voor 's onweers woest geweld;
 Den boom te vormen helpt, met loten als doormengeld,
 Waaraan in vollen bloei de druif-tros welig zwelt:

Zoo schaart uw kroost en 't kroost, daaraan geschonken
 Zich aan uw zij' o waardig oud'ren-paar!
 'k Gevoel mijn hart in heil'ge vreugd ontvonken,
 Wen 'k met mijn oog op dezen feestrei staar.

Welk tal van jaren is voor u niet heengevloten!
 Een tijdreeks, door den dood gemerkt met wreede hand;
 Voor velen vaak met smart en rampspoed als ontsloten;
 Rijk ook in wislend lot voor 't dierbaar vaderland.

Maar wij, wij mogen op een voorregt dankbaar roemen!
 Een voorregt, ach! hoe velen derfden 't dra!
 De dierbre VADERNAAM is door ons nog te noemen,
 Nog slaat ons oog de lieve Moeder ga.

Een vijftig jarental vlood ouders! voor u henen
 Sinds huw'lijks-liefd' en trouw u hield te zaam gesnoerd.
 Al heeft niet steeds de zon des voorspoeds u beschenen,
 Wij zegg'nen dezen dag, in 't dankbaar hart geroerd.

Ja, deez' dag gezegend zij hij, dierbaar aan ons aller hart.
 Wijkt thans kommervolle zorgen! Zwig nu lang gevoede smart!
 Ziet, wij scharen aan uw zijde ouders! ons zoo lief en waard;
 O, de grijsheid, dus geheiligd, is geen lastig juk op aard.
 Roofst zij lust voor zwoegen, zweeten; roofst zij mannelijke kracht;
 Menig daad, met lof te melden, werd door haar gereed volbragt.
 Maakt zij warsch van zin-vermaken, van des werelds ijdel spel;
 Reine, zoete, zaal'ge vreugde was toch vaak haar medgezel.
 Voelt gij 't niet, o dierbre ouders! nu een dankbre kinder-
 stoet,
 Naauw vereend door zin en neiging, op deez' feestdag u be-
 groet;

U de offers aan komt bieden van opregte kindermijn,
 U als de achtb're hoofden huldt van het talrijk huisgezin?
 Neen, al kromt zich ook de schouder onder 't grijze min-gareel,
 Neen, 't verplett'rend juk der smarten viel u daarbij niet ten
 deel.

Huw'lijks-band bleef ongeschonden, 't tijdperk van een' halve
 eeuw;

Vader werd geen gadelooze, Moeder geen verlaat'ne weeuw.
 Trof 't verlies van dierbre spruiten ook uw teeder onderhart,
 't Kroost, dat u is bij gebleven, beurde u op bij leed en smart.
 Smaakt nog lang de dankb're liefde, die dat kroost u gaarne
 biedt;

Deeldt nog lang den rijken zegen , dien het op deez' aard geniet ;
Blijft nog lang te zaam verbonden. God zij u ten stut en staf ,
Hij verzel' u op uw wegen , hier aan deze zij' van 't graf.

En wenkt de dood bij 't eindperk van uw leven ,
O oud'renbaar ! naar hooger oorden heen ;
Smaakt dan te zaam , dáár , in die zaal'ge dreven ,
Een zoete vrucht van 't ondermaansche streven ;
Deelt dan bij God de reinste zaligheên.

De band , zoo lang op aarde ongeschonden ,
Zoo vastgeknoopt , aan liefd' en trouw gewijd ;
Hij worde voor een poos door dood en graf onthonden ,
Op nieuw te zaam gehecht , met nieuwen glans omwonden ,
Blijf hij uw roem en lust tot in de Eeuwigheid.

DAMON.

Niet alleen in deze , maar ook in de voorgaande ontboezemingen en aanspraken , merk ik met genoegen op , hoe daarin eene hooge verheffing des harten tot iets , dat vastheid geeft , tot meer dan aard-sche vreugde en geluk doorstraalt , en deze opmerking pleit voor den godsdienstigen geest , waarmede uw feest gevierd is , CHERON ! En juist daardoor laat zich verklaren , dat er in uw midden die regte gulle vrolijkheid geheerscht hebbe , die , vrij van wrangen nasmaak , steeds zoet in de herinnering blijft. Wij behoeven de vreugde des gezelligen levens niet te verachten ; we hebben niet , stroef en met sombere ingetrokkenheid , ieder aanzoek der wereld af te slaan , wanneer zij de deur des vermaaks voor ons openstelt. Zou de goede Hemel-

vader het niet gaarne zien , dat Zijne kinderen onderling vrolijk te zamen zijn ? Nam ook niet onze Goddelijke Meester aan de bruiloft te Kana deel , en maakte Hij zelfs Zijne wonderdadige magt niet dienstbaar aan den ongestoorden voortgang van het feestelijk genoeg ? Doch geenszins verloor Hij daarbij Zijne verhevene roeping uit het oog ; Hij gebruikte de wereld , maar Hij misbruikte ze nooit. O , mogten wij steeds op Zijn voorbeeld zien , gelijk de zeeman in het midden der woelende golven het oog op het baken gevestigd houdt , waarnaar hij zijnen koers zoekt te rigten. Dan zou het geen bloot zinnelijk genot zijn , dat wij smaken , terwijl aardse vermakelijkheid ons tegenlagcht ; neen , we zouden genieten , met den blik gewend naar onze hemelse woonplaats , waar de Heer ons eenmaal in Zijne vreugde wenscht binnen te leiden ; — en het vermaak , zóó genoten , wordt zeker voor ons , wat het volgens het doel van den algoeden Gever wezen moet , eene versterkende verkwikking op het pad naar den Hemel.

CHERON.

Ik neem gaarne uwe woorden ook voor mijne rekening lieve vriend ! en zou er ons tegenwoordig gesprek mede te besluiten wenschen. Maar ik dien u vooraf nog met hetgeen door mijnen zwager C. W. Semler is voorgedragen , bekend te maken , omdat zijne ontboezeming als het slot der kinderlijke heilwenschen kan worden aangemerkt.

CRITO.

Die ontboezeming was toch zeker ook in dichtlijken vorm gegoten? — Ik herinner me uit vroegere dagen, dat hij wel eens een uitstapje naar den Helicon deed en niet onhandig de dichtliet bespeelde.

CHERON.

Ja vriendje, het gaat hem, zoo als het met vele van die jeugdige dichters gaat, het lieve speeltuig schijnt in Lethe's wateren gevallen en door hem vergeten te zijn. Nu echter, door verlevendigde geestdrift aangegrepen, haalde hij het op uit de diepte en zong:

- » Eerwaardig Bruidspaar in den ouden dag!
- » Dat reeds een halve eenw verdwijnen zag,
- » In ruim genot van hunne huwelijks trouw,
- » En op dit feest, omringd van al hun kroost,
- » Dat heil herdenkt en juicht — u zij deez' toast
- » Gewijd, door mij en door uw kind, mijn dierbre
vrouw.
- » Bedenken wij, hoe in der kindren deugd,
- » Het hart der oudren juicht en hoe de smart of vreugd
- » Van 't leven, hangt aan hen, wier zijn uit ons ont-
sproot
- » Dan geeft dit feest u groote dankens stof:
- » En wij herhalen duizendmaal den lof
- » Tot God, door Wien elk onzer dit genoot.
- » Geniet nog jaren lang die vreugd:
- » En moet ge ons eens begeve
- » Dat dan nog lang uw blik in onz' gedachten leve!